

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z odwołania A. Ś.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 19 kwietnia 2023 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w K., ogłoszonym
w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 945,

z udziałem I. M.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 27 września 2023 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: Rada lub KRS) uchwałą nr [...] z 19 kwietnia 2023 r. na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269, dalej: u.k.r.s.) w pkt. 1 przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie I. M. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w K., zaś w pkt. 2 nie

przedstawiła takiego wniosku w stosunku do A. Ś. (dalej także jako: Skarżąca lub Odwołująca).

Odwołaniem z 26 maja 2023 r. A. Ś. zaskarżyła powyższą uchwałę KRS w całości, wnosząc o jej uchylenie w całości oraz przekazanie sprawy Radzie do ponownego rozpoznania.

A. Ś. zaskarżonej uchwale zarzuciła sprzeczność z prawem polegającą na:

I. naruszeniu przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 33 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 17-19 uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P.2023.404 z 2023.04.13, dalej: Regulamin KRS) oraz art. 42 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP polegające na:

1. sporządzeniu uzasadnienia uchwały w sposób wybiórczy, niekompletny, nieodnoszący się w ogóle do kwestii odwołania kandydatki prokurator I. M. z funkcji Prokuratora Rejonowego w K. i okoliczności towarzyszących odwołaniu, co stanowiło przyczynę odroczenia terminu posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 29 marca 2023 r. i następnie przedmiot wyjaśnień w drodze wysłuchania kandydatki (nagranie posiedzenie z dnia 29 marca 2023 r. od 1 godziny, 5 minuty i 3 sekundy do 1 godziny 8 minuty i 19 sekundy), a co winno zostać ujęte i w sposób klarowny wyartykułowane w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, w szczególności wobec uznania, że kandydatka I. M. daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w K.,

2. sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonej uchwały w sposób ogólnikowy, opierający się na twierdzeniach nieostrych, które można przypisać każdemu kandydatowi pretendującemu na stanowisko sędziego sądu powszechnego, a w szczególności sporządzeniu uzasadnienia w sposób zawierający nieprawdziwe informacje i wnioski, które jak się wydaje, zadecydowały o wyborze I. M. i dyskwalifikacji kandydatury Odwołującej, a mianowicie rzekomą „negatywną” ocenę kolegium Sądu Okręgowego w K. wobec kandydatury A.Ś., podczas gdy kandydatka ta oceny takiej nie uzyskała (nie uzyskała żadnego głosu przeciw),

3. braku zastosowania jednolitych kryteriów oceny wszystkich kandydatów i powołania się w treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały na fakt przyznania I. M.

w dniu 11 lipca 2022 r. nagrody, w sytuacji gdy nagroda ta nie była nagrodą szczególną, specjalną, indywidualną, za szczególne osiągnięcia, a nagrodą przyznaną w ówczesnym czasie wszystkim prokuratorom i jednocześnie w sytuacji, gdy kontrkandydatka I. M. wykonuje wolny zawód adwokata, w którym to żadne gratyfikacje nie są przyznawane, co nie może tym samym przemawiać na niekorzyść A. Ś.,

4. braku szczegółowej analizy akt osobowych kandydatki I. M., zaniechanie zwrócenia się przez Zespół do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa celem zarządzenia uzupełnienia materiałów sprawy, w szczególności o nadesłanie dokumentacji z postępowania antymobbingowego kandydatki I. M., w sytuacji uzyskania wiedzy od samej kandydatki o takim postępowaniu podczas wysłuchania i w konsekwencji nieuprawnionym bazowaniu przez Zespół wyłącznie na subiektywnym przekazie I. M., w sytuacji gdy kandydatka odwołana została z funkcji Prokuratora Rejonowego w K. po zakończeniu tego postępowania, co świadczyć może o stwierdzonych wówczas naruszeniach i co najmniej niewłaściwym zachowaniu kandydatki wobec pracowników kierowanej przez nią jednostki, a co winno zostać wyjaśnione w sposób rzetelny i kompleksowy, biorąc pod uwagę przyznanie kandydatce I. M. władzy sądowniczej, na skutek jej wyboru i następnie nominacji na stanowisko sędziego,

5. pominięciu wniosków komisji antymobbingowej przeprowadzonej w Prokuraturze Okręgowej w K. w 2022 r. jak i dokumentów zgromadzonych w aktach spraw toczących się przed Sądem Rejonowym w K., I C [...] oraz Sądem Okręgowym w K., I C [...], co doprowadziło do nierzetelnej oceny kandydatki I. M., a co ma istotne znaczenie dla oceny nieskazitelności charakteru wymaganego od kandydata na urząd sędziego (art. 61 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. 2023.2017 t.j., dalej: p.u.s.p.),

6. niepełnym przedstawieniu kandydatury I. M., co wynika z treści uzasadnienia uchwały i pominięciu szeregu okoliczności istotnych z punktu widzenia kryteriów wyboru, w tym również w kontekście oceny sylwetki I. M. w odniesieniu do aspektów ścieżki zawodowej tej osoby, w szczególności niezbadania przyczyn

odwołania wyżej wymienionej osoby z funkcji Prokuratora Rejonowego w K. i obrania jej kandydatury jako „wzorca” w postępowaniu nominacyjnym,

7. dokonaniu oceny kandydatury A. Ś. bez wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzeczny ze zgromadzonym materiałem (brak „negatywnej” oceny Kolegium Sądu Okręgowego w K.), z pominięciem rzetelnej oceny jej kwalifikacji, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów,

8. braku określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie I. M., a nie A. Ś.,

9. braku porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, a także niezastosowanie części ustawowych kryteriów oceny kandydatur,

10. oparciu uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo możliwości uzyskania pełnego materiału, w szczególności w zakresie rzetelnej oceny kandydatury I. M.,

11. przyjęciu stanowiska Zespołu oraz podjęcie uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa mimo niewykorzystania wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem procedur,

12. oparciu uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy i jednocześnie możliwości jego uzupełnienia oraz podjęcie uchwały mimo niewykorzystania wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem możliwości służących dokonaniu oceny, według jednolitych kryteriów, kandydatur wszystkich osób uczestniczących w konkursie oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości,

13. zaniechaniu możliwości służących dokonaniu oceny, według jednolitych kryteriów, kandydatur osób uczestniczących w konkursie oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości,

14. sprzecznym z prawem i budzącym wątpliwości co do prawidłowości dokonanego wyboru, z uwagi na tendencyjne i wybiórcze uwypuklenie wyłącznie tych cech i okoliczności, które świadczyły na korzyść wybranej przez Radę kandydatki I. M., w szczególności przywiązanie niewspółmiernej wagi, z przekroczeniem granic swobodnej oceny kandydatów co do doświadczenia zawodowego i wiedzy prawniczej, przy zupełnym pominięciu innych cech i kwalifikacji kandydatury A. Ś., w szczególności doświadczenia zawodowego jako czynnego i nieustannie pogłębiającego wiedzę prawniczą adwokata, niekorzystającego ze zwolnień lekarskich, co może świadczyć o celowym, z góry powziętym zamiarze wyboru określonego kandydata, oraz dowodzi znacznego przekroczenia granic swobodnej oceny kandydatów,

15. uniemożliwiający poznanie motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że kandydatura odwołującej A. Ś. jest „gorsza” od kandydatury I. M., w sytuacji legitymowania się przez Odwołującą większymi przymiotami, w szczególności w zakresie respektowania norm moralnych i etycznych, a także praktyki zarówno w dziedzinie karnej, jak i cywilnej,

16. niewskazaniu jakiegokolwiek kryterium odmowy udzielenia rekomendacji kandydaturze A. Ś., co uniemożliwia stwierdzenie, co w istocie zadecydowało o ww. odmowie,

17. uniemożliwienie poznania motywów, dla których Krajowa Rada Sądownictwa zdecydowała się nie wystąpić z wnioskiem o powołanie Odwołującej, pomimo że ocena kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i z egzaminu zawodowego wskazują na to, że Skarżąca ma co najmniej tak samo dobre kwalifikacje jak rekomendowana kandydatka, co stanowi o dowolności wyboru poprzez przyjęcie kryteriów oceny kandydatów, których porównanie w ustalonych w postępowaniu okolicznościach i cechach relewantnych dotyczących poszczególnych kandydatów, wskazuje, że odmowa przedstawienia wniosku o powołanie Odwołującej stoi w sprzeczności z regułami

przyjętymi w niniejszym postępowaniu o charakterze konkursowym, a także z zasadami równego, opartego na jasnych, niedyskryminujących kryteriach, dostępu do służby publicznej w zawodzie sędziego sądu powszechnego,

II. obrazie prawa materialnego, tj. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatek na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w K. I. M., a nie przestawiono wniosku o powołanie A. Ś.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy zaznaczyć, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem umocowanym przez Konstytucję RP do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i to w jej gestii pozostają ustalenia faktyczne oraz ocena dowodów. Również ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem (art. 44 ust. 1 u.k.r.s.), chyba że naruszają podstawowe zasady prawne lub opierają się na zastosowaniu niedozwolonych kryteriów oceny.

Sąd Najwyższy rozpoznając odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, bada wyłącznie ich legalność. Poza zakresem jego kognicji pozostaje zasadność rozstrzygnięcia zawartego w uchwale. Sąd Najwyższy nie może zajmować się rozpatrywaniem kwalifikacji kandydatów na sędziego, jak również decydować o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III KRS 24/16). Sąd Najwyższy nie zastępuje Krajowej Rady Sądownictwa w jej ustawowo wyznaczonym zadaniu

polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16 i przywołane tam orzecznictwo).

Podobnie Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przedmiotem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje wyłącznie formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż jakakolwiek ingerencja w tę szczególną postać władztwa przynależnego Radzie skutkowałaby naruszeniem art. 179 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK ZU 2008 nr 4, poz. 63).

Procedura wyboru kandydata na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa ma charakter konkursowy. Ma ona wyłonić najlepszego kandydata. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego oceniania sprawy rozstrzygniętej w uchwale. Badaniu podlega zatem, co do zasady, jedynie procedura podjęcia uchwały, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyroki Sądu Najwyższego: z 15 lipca 2009 r., III KRS 11/09; z 24 września 2014 r., III KRS 43/14; z 13 października 2022 r., I NKRS 57/22). Tak więc, w przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych, Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny dlaczego te, a nie inne kryteria, miały charakter decydujący (wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16).

Skarżąca w odwołaniu zarzuciła Radzie naruszenie art. 33 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 17-19 Regulaminu KRS, jednak zarzuty te są bezzasadne.

Jak stanowi art. 33 ust. 1 u.k.r.s., w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone.

Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności

wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; z 15 lutego 2019 r., I NO 14/19).

Art. 35 ust. 2 u.k.r.s. znajduje zastosowanie w przypadku zgłoszenia się na stanowiska sędziowskie więcej niż jednego kandydata. W myśl tego przepisu, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Pod pojęciem kwalifikacji należy rozumieć nie tylko wymagania stawiane kandydatom w przepisach ustaw regulujących ustrój sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego, ale także wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowaną w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowaną przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedzę prawniczą, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków itp. (wyroki Sądu Najwyższego: z 25 stycznia 2016 r., III KRS 90/15; z 6 lutego 2019 r., I NO 21/18; z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21; z 14 września 2022 r., I NKRS 21/22).

Lista, o której mowa w art. 35 u.k.r.s., jest rodzajem stanowiska zespołu, podejmowanego w przypadku, gdy na wolne stanowisko sędziowskie, zgłosił się więcej niż jeden kandydat. Zespół powinien dokonać wyboru i przedstawić Radzie najlepszego lub najlepszych kandydatów z punktu widzenia kryteriów określonych w ust. 2. Lista ma więc charakter listy rankingowej, zamykającej ten etap wyboru kandydata, który należy do zadań zespołu przygotowującego sprawę do rozpatrzenia przez Radę. Chociaż art. 35 ust. 2 u.k.r.s. odnosi się wprost do prac zespołu, to ma on także zastosowanie do oceny kandydatów przed Radą w pełnym składzie (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12).

Odnosząc się do kryteriów wyboru kandydata na stanowisko sędziego

wymienionych w art. 35 ust. 2 u.k.r.s., godzi się podkreślić, że katalog ten (adresowany w pierwszej kolejności do członków Zespołu KRS) nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem kwalifikacji kandydatów - nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Samo pojęcie „kwalifikacji” kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, o jakich mowa w art. 35 ust. 2 u.k.r.s., jest nieostre, ocenne, stanowi klauzulę generalną, a przepis go nie precyzuje, stąd ostatecznie decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania wszystkich przesłanek (wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 3 września 2019 r., I NO 129/19).

W wyniku przeprowadzonego głosowania odnośnie do I. M. (3 głosami „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”) oraz do A. Ś. (1 głos „za”, przy braku głosów „przeciw”, 2 głosach „wstrzymujących”), Zespół członków KRS zajął stanowisko o rekomendowaniu I. M. na stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w K. Zespół członków KRS uznał, że decyzja taka jest uzasadniona treścią załączonych ocen kwalifikacyjnych, informacjami dotyczącymi posiadanego przez kandydatów doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, opiniami służbowymi, a także opinią Kolegium Sądu Okręgowego w K., które pozytywnie zaopiniowało kandydaturę I. M. stosunkiem głosów: 5 „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, w przeciwieństwie do A. Ś., która otrzymała: 0 głosów „za”, 0 „przeciw”, 5 „wstrzymujących się”. Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa wskazał, że za rekomendowaniem I. M. przemawiały ocenione łącznie: doświadczenie zawodowe, ocena jej pracy i kwalifikacji zawodowych a także poparcie środowiska sędziowskiego (s. 2, 6 uzasadnienia uchwały KRS).

Jak wspomniano we wstępie uzasadnienia, Zespół KRS miał prawo do przyjęcia wobec kandydatów jednakowych, dozwolonych prawem, kryteriów, a następnie własnej, merytorycznej oceny kandydatów, co też znalazło odzwierciedlenie w uchwale Rady.

Podważanie przez Skarżącą przymiotów etycznych i moralnych I. M. kwalifikujących ją do pełnienia stanowiska sędziego nie znajduje uzasadnienia

w zgromadzonym materiale. Przeciwnie, pozytywna ocena kwalifikacji i opinia przełożonych oraz Kolegium Sądu Okręgowego w K. pozwalają na pozytywną konkluzję co do osoby I. M. Ponadto, sporządzając ocenę kwalifikacji i formułując wnioski końcowe sędzia wizytator powinien mieć na uwadze całokształt badanych okoliczności (korzystnych i niekorzystnych). Nie ma podstaw, by stwierdzić, iż tak nie było w przypadku uczestników tego konkursu. W świetle obowiązujących przepisów brak jest środków zaskarżenia opinii sędziów wizytatorów, a jedynie oceniany kandydat ma prawo do złożenia uwag do oceny kwalifikacji (art. 57a^h § 4 p.u.s.p.). Być może, *de lege ferenda*, rozwiązanie to należałoby zmodyfikować tak, by na etapie sporządzania ocen kwalifikacji kontrkandydaci mieli możliwość odniesienia się (złożenia zastrzeżeń, czy odwołania) do opinii dotyczących pozostałych uczestników konkursu, bądź też zgłaszania w toku postępowania przed Radą dowodów na znane i wskazane przez siebie okoliczności.

Nie ulega wątpliwości, że Krajowa Rada Sądownictwa, w świetle art. 33 u.k.r.s., jest obowiązana przed podjęciem uchwały wszechstronnie rozważyć sprawę na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12). Naruszenie przez Radę art. 33 ust. 1 u.k.r.s. może więc polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień uczestników postępowania czy też innych osób albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. W niniejszej sprawie do takich naruszeń nie doszło.

W rozstrzyganej sprawie Rada kierowała się powyższymi kryteriami, co zostało wprost wskazane w uzasadnieniu uchwały, a ponadto wynika z jej treści. W stosunku do kandydatów przywołano daty ukończenia studiów wyższych, fakt odbycia aplikacji, przebieg dotychczasowego zatrudnienia, oceny uzyskane

na dyplomie ukończenia studiów, oceny uzyskane z egzaminu zawodowego, opinie wizytatorów, poparcie środowiska sędziowskiego i inne okoliczności (odnośnie do I. M. s. 3-4 uzasadnienia uchwały KRS, odnośnie do A. Ś. s. 4-5 uzasadnienia uchwały KRS).

Postępowanie przed KRS ma charakter konkursowy, a Rada w swojej kompetencji ma prawo do nieprzedstawiania określonej kandydatury na stanowisko sędziowskie albo też może nie obsadzić stanowiska w danym konkursie, jeżeli uzna, że kandydat nie spełnia jej kryteriów, ustalonych na potrzeby określonego konkursu i konkretnego stanowiska sędziowskiego. Realizacja ustawowych kompetencji KRS ostatecznie została wyrażona także w głosowaniu - na I. M. oddano 14 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący się” w rezultacie czego uzyskała Ona bezwzględne poparcie Rady. A. Ś. otrzymała jedynie 4 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 12 głosów „wstrzymujących się” (s. 7 uzasadnienia uchwały KRS). W ocenie Rady o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury I. M. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobyte na stanowisku prokuratora, wnioski płynące z oceny jej pracy i kwalifikacji zawodowych oraz opinii służbowych, potwierdzające rzetelną praktykę zawodową oraz umiejętności predestynujące do pełnienia urzędu sędziego Sądu Rejonowego, jednogłośnie poparcie kolegium Sądu Okręgowego w K., a także doskonalenie zawodowe przez udział m. in. W szkoleniach (s. 7 uzasadnienia uchwały KRS).

Krajowa Rada Sądownictwa została wyposażona w prawo oceny kandydata na urząd sędziego, posiada kompetencje do merytorycznego badania jego kwalifikacji w ustawowo określonych granicach. Pogląd o posiadaniu przez Krajową Radę Sądownictwa prawa do własnej oceny osób zgłaszających się na wolne stanowiska sędziowskie znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, którego kolejnym przykładem jest uzasadnienie wyroku z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12, w którym stwierdzono, że „ocena przydatności kandydata należy do Rady”. Z kolei w motywach wyroku z 6 listopada 2009 r., III KRS 22/09, Sąd Najwyższy podkreślił, że „dokonanie oceny kandydatury i zajęcie stanowiska jest ustawową kompetencją Rady, zaś podstawą odwołania od uchwały Rady - a co za tym idzie i zakresem rozpoznania sprawy - jest zarzut sprzeczności uchwały

z prawem (art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, Dz. U. Nr 11, poz. 67). Wynika stąd, że zasadność stanowiska Rady nie podlega kontroli Sądu Najwyższego, chyba że to stanowisko przekracza dopuszczalne granice swobodnego uznania. Stanowisko Rady nie może być arbitralne, czego jednak Sąd Najwyższy w niniejszym postępowaniu nie stwierdził.

Nietrafione są także zarzuty dotyczące uzasadnienia zaskarżonej uchwały KRS. Przepis art. 42 ust. 1 u.k.r.s. stanowi, że uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia nie określając jednak treści tego uzasadnienia. W świetle wyżej wymienionego przepisu uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Wymagania dotyczące treści uzasadnienia nie zostały określone przez ustawodawcę, były natomiast przedmiotem licznych wypowiedzi judykatury. Sąd Najwyższy wskazał, że celem uzasadnienia jest wykazanie, iż uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 29/21; z 13 października 2022 r., I NKRS 57/22). Krajowa Rada Sądownictwa uzasadniając treść podjętej uchwały ma obowiązek wyjaśnienia, jakimi kryteriami kierowała się przy wyborze kandydatów. Uzasadnienie ma na celu umożliwienie kandydatom porównania swojej kandydatury z innymi oraz zweryfikowanie czy zachowane zostały wszystkie zasady proceduralne postępowania nominacyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21). Ma również na celu wykazanie, że Rada przy dokonywaniu oceny kandydatów kierowała się przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi kryteriami selekcyjnymi (wyroki Sądu Najwyższego: z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19; z 12 maja 2021 r., I NKRS 34/21; z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21). Rada ma też obowiązek uzasadnienia, dlaczego dany kandydat nie uzyskał rekomendacji (wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 9/19; z 27 marca 2019 r., I NO 5/19; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

Należy zauważyć, że właśnie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa szczegółowo przedstawiła dane dotyczące kandydatów, konkludując po uprzednim ich porównaniu, że o przedstawieniu Prezydentowi RP I. M. zdecydował całokształt okoliczności sprawy (por. s. 3-7 uzasadnienia uchwały KRS, do czego zresztą odwoływano się nieco wyżej).

W przedmiotowej sprawie Rada dysponowała kompletną dokumentacją dotyczącą kandydatów. Wbrew zarzutom Skarżącej, nie ma podstaw do przyjęcia, że Krajowa Rada Sądownictwa, nie zamieszczając w uzasadnieniu uchwały jeszcze bardziej szczegółowej charakterystyki niewybranego kandydata, nie dokonała wnikliwej oceny jego kandydatury, skoro uzasadnienie uchwały wskazuje, iż o wyborze kandydata zdecydowała całościowa ocena wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych kryteriów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 15 września 2015 r., III KRS 47/15; z 17 lipca 2014 r., III KRS 24/14; z 2 grudnia 2020 r., I NO 132/20; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21; z 22 lutego 2023 r., I NKRS 40/22).

Analizując uzasadnienie zaskarżonej uchwały, trzeba pamiętać, że żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest koniecznie wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostaje poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny zgłoszonych kandydatur decyduje bowiem ocena całościowa (kompleksowa) wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów, co wynika z obowiązku wszechstronnego rozważenia przez Radę okoliczności sprawy (wyroki Sądu Najwyższego: z 5 listopada 2015 r., III KRS 76/15; 6 lutego 2019 r., I NO 21/18).

Niezasadnie Skarżąca podniosła zarzut naruszenia art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP (zasad: demokratycznego państwa prawnego, równego traktowania przez władze publiczne i dyskryminacji w życiu społecznym oraz jednakowego dostępu do służby publicznej).

Naruszeniu zasad określonych w przytoczonych przepisach Konstytucji RP przeczą fragmenty samej zaskarżonej uchwały, w których Rada wskazała na takie kryteria jak: oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, poparcie środowiska sędziowskiego (s. 2, 7 uzasadnienia uchwały KRS). Zatem, kryteria awansu zostały *expressis verbis* przywołane przez Radę.

Ani z uzasadnienia uchwały KRS, ani z dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania nie wynika też, by Skarżącej ograniczono dostęp do służby publicznej

w wyniku zastosowania dyskryminujących Jej kandydaturę kryteriów lub też naruszenia zasady równości. Rozpoznając odwołania od uchwały Rady Sąd Najwyższy ocenia czy uwzględnione w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób do wszystkich kandydatów.

Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały argumenty dotyczące przedstawienia Prezydentowi RP kandydatury I. M. wskazywały, że na treść takiego rozstrzygnięcia sprawy decydujący wpływ miał całokształt analizowanych okoliczności: wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobyte na stanowisku prokuratora, wnioski płynące z oceny jej pracy i kwalifikacji zawodowych oraz opinii służbowych, umiejętności predestynują do pełnienia urzędu sędziego sądu rejonowego, jednogłośnie poparcie kolegium Sądu Okręgowego w Koninie a także doskonalenie zawodowe (s. 7 uzasadnienia uchwały KRS). Przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały motywy rozstrzygnięcia nie zawierały elementów pozwalających uznać je za dyskryminujące w stosunku do kandydatury Skarżącej.

Z kolei, zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 w zw. z art. 60 Konstytucji RP może być rozpatrywany wyłącznie pod kątem zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania (wyroki Sądu Najwyższego: z 15 października 2014 r., III KRS 49/14; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21; z 13 października 2022 r., I NKRS 57/22). Powołane przepisy gwarantują obywatelowi korzystającemu z pełni praw publicznych, prawo ubiegania się o przyjęcie do służby publicznej, nie gwarantują natomiast przyjęcia do tej służby. Nie sposób w takich okolicznościach dopatrywać się naruszenia zasady sprawiedliwości społecznej, czy równości wobec prawa.

Podsumowując, Krajowa Rada Sądownictwa podejmując zaskarżoną uchwałę, dysponowała pełną wiedzą o kandydatkach, wynikającą ze zgromadzonego w toku procedury konkursowej materiału i po rozważeniu całokształtu okoliczności, stosując kryteria ustawowe, dokonała autonomicznego i zgodnego z prawem wyboru w ramach przysługujących jej kompetencji

uzasadniając w sposób należyty podjętą uchwałę.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 44 ust. 3 u.k.r.s. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[PB]

[ms]